

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

25 maart 2025

Eindtermijn

25 maart 2025

Onderwerp

Uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven

Advies

1. In te stemmen met de concept uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven met Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Provincie Zuid-Holland, Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Ministerie van Klimaat en Groene Groei, Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en DCMR Milieudienst Rijnmond.
2. Te machtigen gedeputeerde Weverling voor het instemmen met wijzigingen van ondergeschikt belang in de concept uitvoeringsagenda 1.0 naar aanleiding van bestuurlijk overleg NOVEX Haven op 26 maart 2025.
3. Vast te stellen de GS-brief aan PS waarmee de uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven aan PS wordt aangeboden.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- Het BO van 26-3 te verzetten om de door GS gevraagde aanpassingen goed door te kunnen voeren;
- Een passage toe te voegen over maritiem erfgoed met het oog op de erfgoedlijn Maritieme Industrie;
- In het GS-voorstel met het oog op de NOVEX Zuidelijke Randstad, met een slimme formulering, op te nemen dat niet het gevolg kan zijn dat het een streep zet door 40.000 woningen die al goedgekeurd zijn, dat dit niet blokkerend kan zijn;
- In de brief aan PS te benoemen dat we conform het Coalitieakkoord kijken naar een economisch cluster duurzame energie. Daar kan de haven een rol spelen;
- In de brief aan PS het belang van de Rotterdamse haven voor de Nederlandse industrie toe te voegen en dat daarvoor de problemen inzake stikstof en netcongestie opgelost moeten worden;
- Te checken of het klopt dat de 'Bijlage: Projectenlijsten' bij de Uitvoeringsagenda ontbreekt;
- De concept-versie van de uitvoeringsagenda te vervangen door de definitieve versie die naar PS moet.

Bijlagen

Bijlage - Concept Uitvoeringsagenda 1.0 versie NOVEX Haven.pdf

Bijlage - Concept-Brief GS aan PS nav Uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven.docx

1 Toelichting voor het College

Op 26 maart 2025 is het Bestuurlijk Overleg (BO) NOVEX Rotterdamse haven. In dat overleg tussen NOVEX-partners met gedeputeerde Weverling en de minister van Infrastructuur en Waterstaat Madlener als bestuurlijke trekkers wordt ter besluitvorming de uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven voorgelegd. Het besluit zal zich richten op het door NOVEX-partners gezamenlijk “omarmen” van de afspraken in deze uitvoeringsagenda.

De uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven is een strategisch document dat de transitie van de Rotterdamse haven naar een duurzaam en toekomstbestendig haven- en industriecomplex in 2050 beschrijft. De agenda is gebaseerd op het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse haven, dat in december 2023 is vastgesteld. De uitvoeringsagenda richt zich op drie hoofddoelen: de transitie van de haven, het versterken van de metropoolregio, en het verbeteren van de balans met de leefomgeving.

De agenda is opgesteld in samenwerking met de NOVEX-partners, waaronder: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (als bestuurlijk trekker), Ministerie Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Ministerie Klimaat en Groene Groei, Ministerie Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en de DCMR Milieudienst Rijnmond. En in nauwe samenwerking met ook de andere partijen die deelnemen aan het Breed Bestuurlijk overleg NOVEX Rotterdamse haven: o.a. omliggende gemeenten, Deltalinqs, natuur- en milieuorganisaties, veiligheidsregio en waterschap.

De Rotterdamse haven streeft ernaar om het meest duurzame haven- en industriecomplex ter wereld te worden. Dit betekent dat de haven zich zal richten op verduurzaming, elektrificering en de integratie van waterstof(dragers) in haar operaties. De transitie omvat onder andere de ombouw van het bestaande petrochemische complex, de verduurzaming van de industrie, en de ontwikkeling van nieuwe infrastructuur voor energie en transport.

Een belangrijk onderdeel van de transitie is het zoeken naar oplossingen voor ruimtegebrek bij de transitie van de haven.

Het streven is om in 2025 in het BOL belangrijke stappen te zetten richting een startbeslissing voor onderzoek naar nut, noodzaak en impact van verschillende oplossingen voor het ruimtegebrek van de transitie, waarbij ook de optie voor een zeewaartse uitbreiding wordt verkend. Zie onderstaande tekst voor de sleutelafpraak op dit punt:

Project	Sleutelafpraak
Startbeslissing “Verkenning ruimtegebrek haven & impuls leefomgeving”	Partijen werken toe naar een besluit in het BO Leefomgeving 2025 om de startbeslissing voor een verkenning ruimtegebrek haven & impuls leefomgeving voor te bereiden. Het streven is om het startbesluit te nemen in het BO MIRT 2025. Concreet gaat het om het starten van een onderzoek naar nut, noodzaak en impact op de omgeving van verschillende oplossingsrichtingen voor ruimtegebrek in de Rotterdamse haven en voor de versterking van de

	leefomgeving. Daarbij hanteren zij de MIRT-spelregels. Onder de verschillende te onderzoeken oplossingsrichtingen vallen in ieder geval intensivering en optimalisering van het ruimtegebruik in het bestaande havengebied, de potentie van bestaande bedrijventerreinen in de regio en de mogelijkheid van een zeewaartse uitbreiding.
--	---

De uitvoeringsagenda richt zich niet alleen op de haven zelf, maar nadrukkelijk ook op het versterken van de metropoolregio rondom de haven. Dit omvat het verbeteren van de economische positie van de regio, het stimuleren van innovatie en het creëren van nieuwe werkgelegenheid. De agenda bevat afspraken en projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van de regio, zoals beter benutten van de potentie van bestaande bedrijventerreinen, kansen voor woningbouw in de regio en versterken van de maritieme maakindustrie rondom de haven.

Een derde belangrijk doel van de uitvoeringsagenda is het verbeteren van de balans tussen de haven en de leefomgeving. Dit betekent dat de transitie van de haven gerealiseerd moet worden in goede balans met de leefomgeving, vanuit het streven naar brede welvaart. De agenda bevat afspraken en projecten die bijdragen aan de verbetering van de leefomgeving op het gebied van o.a. veiligheid, geluid en m.b.t. stikstof en natuur— indachtig wat de provincie al beoogt, doet en bijdraagt op deze punten.

Het NOVEX gebied Zuidelijke randstad ligt tegen het NOVEX-gebied Rotterdamse Haven. De haven en het stedelijk gebied hebben een belangrijke ruimtelijk en economische relatie. Daarnaast geldt voor veel opgaven dat er afhankelijkheden zijn t.a.v. de ontwikkelingen en keuzes in beide gebieden. Voorbeelden zijn opgaven rondom leefbaarheid, milieu en geluid in de gebieden rondom de haven waar ook wordt verstedelijkt. Daarbij is het uitgangspunt dat bestaande woonkernen en de woningbouwplannen in de programmering 2025 als uitgangssituatie gerespecteerd worden. Het is van belang dat NOVEX Zuidelijke Randstad en NOVEX Rotterdamse Haven gezamenlijk optrekken in de besluiten en projecten die raken aan metropoolregio.

Bij de start van het Programma NOVEX Rotterdamse haven zijn ook de eerste onderzoeken gestart. Deze worden in april-mei 2025 afgerond en gepubliceerd op de nog te lanceren website www.novexrotterdamsehaven.nl. De onderzoeken richten zich onder andere op ruimtegebruik en ruimtegebrek in de haven, de veiligheid i.r.t. waterstof(dragers), en een technische voorverkenning naar een eventuele zeewaartse uitbreiding. De voorlopige en tussentijdse uitkomsten van deze onderzoeken bieden inzicht in de ruimtelijke dynamiek van de haven en de mogelijke oplossingen voor ruimtegebrek.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 4 - Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De uitvoeringsagenda NOVEX Rotterdamse haven 1.0 is het vertrekpunt om de komende jaren om uitvoering te geven aan de ambities van de partijen in en rond de haven zoals verwoord in het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse haven.

Deze uitvoeringsagenda 1.0 is dus geen statisch document maar een startpunt van een adaptief en cyclisch proces waar ruimte is voor tussentijdse aanpassingen. De agenda zal daarbij regelmatig herijkt worden. De kern van de uitvoeringsagenda zijn de sleutelafspraken. In deze sleutelafspraken komt de meerwaarde van de NOVEX-samenwerking tot uiting: ruimtelijke samenhang, noodzaak tot samenwerking en versnelling van de uitvoering. Deze sleutelafspraken worden na de publicatie van de uitvoeringsagenda in maart 2025 verder uitgewerkt.

Onderdeel van de uitwerking is dat alle partijen aan kunnen geven of zij deel willen nemen aan de uitwerking van de afspraken, trekker ervan willen zijn en/of bij willen dragen aan de realisatie ervan.

De met de uitvoeringsagenda 1.0 meegestuurde projectenlijst betreft een eerste inventarisatie van mogelijke inspanningen om de afspraken te concretiseren en uit te werken. Deze wordt in de komende maanden verder geactualiseerd en uitgewerkt.

Het vaststellen en publiceren van de uitvoeringsagenda heeft dus geen juridische consequenties. In het vervolgproces zal de uitvoeringsagenda worden vertaald in een investeringsagenda, waarin (financiële) middelen worden gekoppeld aan het realiseren van de ambities. De afspraken en projecten uit deze uitvoeringsagenda doorlopen, indien van toepassing, vanzelfsprekend de daarbij horende besluitvormings- en participatieprocessen bij de diverse partners.

2 Voorafgaande besluitvorming

De uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven is gebaseerd op het Ontwikkelperspectief NOVEX Rotterdamse haven, dat in december 2023 is vastgesteld door de samenwerkende partijen en door GS aangeboden aan PS (PZH-2023-844396588). In januari 2024 - augustus 2024 is gewerkt aan het inrichten van de governance en aanpak van het vervolg. Het ontwikkelperspectief is tegelijkertijd omgezet in een werkprogramma om langs vier programmalijnen aan de slag te gaan.

Er is met de NOVEX-partners een gezamenlijk Programma NOVEX Rotterdamse haven opgezet in nauw overleg met een brede kring aan partners zoals omliggende gemeenten, Deltalinqs, natuur- en milieuorganisaties, veiligheidsregio en waterschap.

3 Proces

De uitvoeringsagenda 1.0 NOVEX Rotterdamse haven is het vertrekpunt voor toekomstige besluitvorming bij alle NOVEX-partners. Na de publicatie van de uitvoeringsagenda volgt interne besluitvorming bij alle partijen over de vervolgstappen. Voor de provincie betekent dit dat het komende jaar besluiten moeten worden genomen op welke onderdelen de provincie zich gaat inzetten en met welk instrumentarium.

Alle partijen werken toe naar een besluit in het BO Leefomgeving om de startbeslissing voor een verkenning ruimtegebrek haven & impuls leefomgeving voor te bereiden. Het streven is om het startbesluit te nemen in het BO MIRT 2025. Concreet gaat het om het starten van een onderzoek naar nut, noodzaak en impact op de omgeving van verschillende oplossingsrichtingen voor ruimtegebrek in de Rotterdamse haven en voor de versterking van de leefomgeving. Daarbij hanteren zij de MIRT-spelregels. Onder de verschillende te onderzoeken oplossingsrichtingen vallen in ieder geval intensivering en optimalisering van het ruimtegebruik in het bestaande havengebied, de potentie van bestaande bedrijventerreinen in de regio en de mogelijkheid van een zeewaartse uitbreiding.

In het bestuurlijk overleg NOVEX Haven op 26 maart zal worden voorgesteld om de uitvoeringsagenda te versturen naar de Tweede Kamer, Provinciale Staten en de gemeenteraad van Rotterdam.

4 Participatie en rolneming

Naast de reeds genoemde NOVEX-partners is een concept-versie van de uitvoeringsagenda NOVEX Rotterdamse haven besproken in het Breed Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse haven. Binnen het Breed Bestuurlijk Overleg nemen omliggende gemeenten, Deltalinqs, natuur- en milieuorganisaties, veiligheidsregio en waterschap deel. Op ad hoc-basis is ambtelijk ook het ministerie van Defensie betrokken, evenals uitvoeringsorganisaties zoals Rijkswaterstaat.

De provincie Zuid-Holland is samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bestuurlijke trekker van dit traject.

5 Communicatiestrategie

Communicatie vindt plaats na GS-behandeling n.a.v. het Bestuurlijk Overleg op 26 maart. Er zal een nieuwsbericht door Provincie Zuid-Holland en partners worden gemaakt. Ook wordt dan de gezamenlijke webpagina www.novexrotterdamsehaven.nl gelanceerd waarop het ontwikkelperspectief uit 2023 en de uitvoeringsagenda 1.0 worden gepubliceerd. Woordvoeringslijnen over o.a. zeewaartse uitbreiding en waterstof worden binnen NOVEX afgestemd.